

Ujesztendő küszöbén.

Irta: Vitéz Gömbös Gyula m. kir. honvédelmi miniszter.

Egynéhány esztendő óta, lát-
szólag, minden magyar ujesztendő
egyforma. Az a sok csapás, mely
az elmúlt évek során országunkat
érte, fáradt közönybe kényszerítette
a nemzet javarészét. A kis-
hitűek, — akik mindig és minde-
nyütt többségbe vannak — közö-
nyösen nézik az évek mulását.
Nem sajnálják a muló esztendőt,
mely hitük szerint semmit sem hoz-
zott és nem várnak semmit az új
esztendőtől, mely, — már előre
meg vannak győződve — megint
csak nem fog hozni semmit. Nem
veszik észre a kishitűek, hogy a
csapások esztendei már régen nem
egyformák. Nem veszik, vagy nem
akarják észre venni, hogy minden
muló esztendő, amellyel az ezer
egynéhány éves magyar mult gaz-
dagabb lesz, fokozatosan keveseb-
bet visz el, és ha kevéssel is, de
többet hoz.

A pesszimistáknak pedig nin-
csen igazuk, s különösen nincsen
és nem is lehet igazuk akkor, amik-
or egyéneknek és a nemzetnek
is optimistákra vár szükségük. Ki
hinne abban, aki magában sem
hisz, kibecsülné azt, aki nem be-
csüli önmagát?

Nem vagyok, nem is akarok
a fenntartás nélküli optimizmus hir-
detője lenni. Teljes tudatában va-
gyok a még ránk váró sok és nagy
nehézségeknek, de nem hunyhatok
szemet azok felett sem, amelyek-
kel sikeresen küzdött meg ez a
nemzet az elmúlt tíz esztendő alatt.

A tíz évvel ezelőtt még ago-
nizáló államroncs, ma rendes, szilárd
állami keretek között él, az
ország, melynek tíz évvel ezelőtt,
még az elmulását lesték, ma ismét,

bármivel egyenrangú tényezője a
Duna-medencének és csak rajtunk
mulik, hogy ismét azt a szerepet
töltse be ez az ország, amelyre ter-
mészeti és történelmi adottságai
predestinálják.

Tisztán látom és velem együtt
az ország minden felelős tényezője
is tisztán látja azt a súlyos gazda-
sági válságot, amely ma még erre
az országra ránehezedik. De biztos
vagyok abban, hogy a kormány
céltudatos intézkedései, s a nem-
zet megfeszített munkája ezt a su-
lyos nehézséget is elhárítja a nem-
zet feje felől. Egy nemzet, amely-
nek élet és államalkotó képessé-
gét ezer esztendőt meghaladó mult
dicséri, nem fog megbukni muló,
időközi bajokon.

Ez az ezeréves mult és a nem-
zet azon megfeszített munkája,
amelynek évek óta szemlélője min-
den tárgyilagosan gondolkozó ma-
gyar ember, feltétlen biztosítékai
a jobb magyar jövőnek.

Egyetértés, munka és békes-
ség — ez a kormány s vele a
nemzet programja is. Ezeknek a
tényezőknek köszönhetjük az el-
mult évek eredményeit és csak
ezek a tényezők biztosíthatják szá-
munkra a jövő sikereit is.

Tudjuk mindannyian, hogy or-
szágunk többre van hivatva, mint
az a szerep, amelyre ma a világ-
helyzet kényszeríti, de éppen oly
jól tudjuk azt is, hogy ezt a jobb
jövőt, csak egyetértő, megfeszített
munkával lehet kiküzdeni. A meg-
kezdett nemzetépítő munkát, tehát,
lankadatlanul folytatni kell. Ebben
a munkában minden magyar állam-
polgárnak tehetsége javával kell
részt vennie, mert csak így leszünk

évről-évre közelebb a mindnyájunk
által sóvárgott, boldogabb magyar
jövőhöz.

Elődeink, régi magyar szokás
szerint, borral, buzával és békes-
séggel kívántak egymásnak boldog
új esztendőt. Tartjuk meg ezt a
szép szokást mi is. Az első kettőt
megadja az áldott magyar föld és
a dolgozó magyar kezek beárusító
munkája, s rajtunk a harmadik —
a legfontosabb: a békeség — sem
fog mulni.

Rövid cikkemet azzal zárom,
amivel kezdtem: a muló esztendők
csak látszólag egyformák. Ha az
elkövetkezendő esztendők, a mult
évek folytatása képpen, mindig ke-
vesebbet visznek tőlünk és többet
hoznak, ha a sors kegyéhez a nem-
zet további kitartó munkája is hoz-
zájárul, bizton nézhetünk, mind-
annyian, a magyar jövő elé, a ma-
gyar élet elé, amely hittel hiszem,
örökös lesz ebben az országban.

Upponyi József.

A Salgótarjáni Római Katolikus
Egyház híveinek lelki üdvét szolgálta nem
csak az alázatos türelmességgel, de a
lelkeket szeretettel átfogó, mindenkit fel-
rázó lelkesedéssel.

Amint ő maga is mondotta: harcolt
a megalkuvó nemtörődömséggel, a temp-
lomot kerülő tömegek könnyű felfogása-
val, harcolt a haza iatlansággal, harcolt
mindennel, ami a hitnek, istenfélelemnek
és hazának ellensége volt.

Upponyi korábban Rimaszombatban
hittanárkodott, de mert magyar hazafisá-
gát egy pillanatra sem rendelte alá a cseh
hatóságnak, — onnan kiutasították és
alig 24 órán belül kellett otthonát el-
hagynia.

Az isteni gondviselés vezette őt Sal-
gótarjába. Hamar átlátta, hogy a mai
kornak dekadens szelleme mennyire ki-
sértetbe ejtette a salgótarjáni lelkeket.
De felfedezte a gyógyító lelki balszámot
s úgy a templomban, mint azon kívül is
akadályt, meghátrálást nem ismerő javító,
alkotó és erősítő munkába kezdett.

A szószékről folytatott prédikációi
mágnesként vonzották a hívők tömegét.
A jámborok érdemeit méltányolta, hibái-
kat oroszlotta. — Ahol kellett, alázatos
és türelmes, ahol szükséges, ott mellétt
feszítő bajvivő volt. Jól mondották róla,
hogy sebeket kapott és sebeket adott.

Papi működésében valami cso-
dálatos harmóniában egyesült a szeretet
és a szigor, az alázatos engedelmség s
a szokimondó helytállás.

A templomon kívüli hitéleti munkát

a katolikus társadalom számottevő érté-
keinek felismerése és igénybevétele után
— szinte tüneményes gyorsasággal vitte
diadalra. Sorozatos apologetikus előadá-
sai közepette kelt életre a Mária Kong-
regáció, melynek prézese volt és a Szent-
Erzsébet nőegylet, állandó látogatója, vá-
lasztmányi tagja volt a kath. Olvasókör-
nek és a jó pásztor közvetlen szereteté-
nek melegével érdeklődött itt híveinek
magánügyei iránt is. — A munkába he-
lyezés, a pártfogók szerzése, a jó taná-
csok, stb. utján igen sok hívőjének szer-
zett megnyugvást, ami itt Salgótarjában
ebben a nagy gyáripari és bányász város-
ban különösen értékes jelentőségű telje-
sítmény.

Következő munkásságának erejét
és értékét azok is kell, hogy elismerjék,
akiket ostromozott s akikkel erős harcot
folytatott.

Upponyi zárkózott természetű, mely
gondolatokba merülő pap volt. Lelke mé-
lyen a krisztusi szeretet tüzevel eltelve
mindent hitéért és hazájáért tett.

Salgótarjából való hirtelen távozá-
sának híre lesújtólag lepte meg a katho-
likus közvéleményt. Mindenki az iránt ér-
deklődött, hogy miért? Ő maga óhajtott
Putnokra menni s mert ez idő szerinti
itteni hivatását fényesen betöltötte, távo-
zása felett meg kellett nyugodni.

A Katolikus Kör, a Mária Kong-
regáció és a Szent Erzsébet Nőegylet
december 29-én a Katolikus Körben
rendezett a távozó lelkipásztor tiszteltére
társasbédet. — A nagy természet zsufolá-

„A MUNKA TÁRCÁJA”

Az új év küszöbén.

Megint lepergett egy év az örök-
kévalóság homokóráján és megint egy
évvel öregebb a föld és a rajta élő em-
kerek. Nyilsebesen szállnak el az évek,
észe sem vesszük, az egész olyan, mint
egy álom s egyszer csak arra eszmélünk
rá, hogy elérkezett éltünk alkonya is,
akárcsak a most elmúlt esztendő. És
akkor felsóhajtunk: Istenem, ha még egy-
szer visszatérne az elmúlt idő, de más-
képp rendezném be az életemet! De ez
az óhaj sohasem válik valóra és nincs
az a hatalom, amely csak egyetlen röpke
percet is vissza tudna varázsolni.

Ebből látjuk, mily mérhetetlen nagy
kincs az idő. Mindent meg lehet vásá-
rolni — még az egészséget is — csak
az időt nem. Azért mondják az angolok:
az idő pénz. Sőt helyesem úgy kellene
mondani: az idő többet ér mint a pénz.

És mégis, hányan vannak, akik ezt
a drága időt elherdálják, elpazarolják,
agyonütik! Hányszor lehet hallani a pa-
naszt: unalmas fészkek ez a Tarján, nincs
itt semmi szórakozás, időtöltés. Micsoda
badar beszéd ez? Mintha bizony az idő
enélkül is tova nem szuhanna! Aki nem
tud mihez kezdeni az idejével olyan,
mint az az ember, aki a pénzt könny-
nyelműen a Dunába dobja. Az idő azért
van, hogy jól felhasználjuk és megbe-
csüljük, a jelen azért áll rendelkezésünkre,
hogy boldog jövőt készítsünk magunknak.

Boldog jövő, boldogság! ez az az
óhajtott valami, amire mindenki kivétel
nélkül törekszik.

Mi a boldogság?

Azt mondják: gazdagság, jólét, él-
vezetek és tekintély teszik boldoggá az
embert.

Én pedig azt mondom: nem! Ezek
mind az emberen kívül álló dolgok és
lehet valaki Krózus vagy Napoleon, még
sem biztos, hogy boldog. A boldogságot
önmagunkban hordjuk és nyitja: a meg-
elégedettség, a hasznosan felhasznált idő
és a tiszta lelkiismeret.

A megelégedettségről már szoltam
egy-két szót a „Karácsonyi gondolatok-
ban”. Mindent bátor lélekkel fogadni,
amit az élet, a sors vagy a Gondviselés
reánk mert, az életet úgy venni, ahogy
van, addig nyújtózni, ameddig a takaró
ér: ez a boldogság életfilozófiája. Ha
pedig már nagyon szorit a bakancs, ha
inár-már leroskadunk az élet sulya alatt,
vigyük oda batyunkat a karácsonyi já-
szolhoz, ajánljuk fel szenvedéseinket az
isteni gyermeknek s ő meg fog enyhíteni
bennünket.

Használjuk fel az időt úgy, ahogy
halálunk óráján szeretnők, hogy felhasz-
náltuk legyen. Dolgozzunk bátor lélek-
kel, végezzük el kötelességünket vidám
szívvél s nyomában fakad a boldogság.
Ki ne érezte volna, hogy egy hasznosan
és jól eltöltött nap után milyen belső
megelégedettség, boldogság tölti el a
lelkét?

A tiszta lelkiismeret ugyancsak

ezekkel függ össze. Aki a kötelességét
híven teljesíti, aki megadja az Istennek
ami Istené és embertársainak, ami az
embereké, aki megelékszik a magáéval
és a másét meg nem kívánja, annak tiszta
a lelkiismerete és boldog.

Szinte látom, amint most egyik má-
sik elmosolyodik s azt mondja: beszél-
hetsz jó vitéz! Mégis csak azok az em-
berek boldogok, akiknek van pénzük
rogyásig, akik pompás autókban szágul-
danak végig a nagy városok fényes kör-
utjain, akik minden premieren, hangver-
senyen részt vehetnek, akik fényes étter-
mekben esznek, isznak, pezsgőznek, cse-
lédséget és drága szeretőket tartanak.
Az ilyen ember már csak boldogabb,
mint a kormos bányász, aki nap-nap mel-
lett a föld alá bujik s ott keserves, ne-
héz munkával keresi meg a napi öt vagy
hat pengőjét, amiből 5—6 gyermeket kell
felnevelnie.

Ha a boldogságot mérlegre lehetne
rakni és megmérni, mint a szenet, vagy
a lisztet, ha a fönt leirt gazdag emberek
lelki boldogságát a mérleg egyik serpe-
nyőjébe, a szegényekét a másikba rak-
hatnám és mindig a gazdagoké billenne
alá: akkor elhinném, hogy a gazdagság
a boldogsággal egyenlő. De a boldogsá-
got nem lehet megmérni se mérleggel se
centiméterrel, sem más mérőeszközzel. A
boldogság roppant relativ fogalom. Én
sokszor boldognak érzem magam, ha ki-
süt a nap és kiderül az ég és ugyanak-
kor egy másik embertársam talán sóhajt:
hála Istennek, csakhogy esik az eső! Már
elviselhetetlen volt a forróság.

Az egyik ember hétszámra futkos
saját autóján, hogy kínálózó üzletet el-
ne szalassza s mikor végre hazakerül és
leroskad egy székre, boldog, hogy meg-
pihenhet. Te pedig otthon csücsülsz és
a bajszod alá morogsz: mindig itthon
ülök, ki se mozdulhatok! Mégiscsak unal-
mas fészkek ez a Tarján.

A sarki boltos sorsjegye nyert 1000
pengőt s a derék polgár ki akart ugrani
a bőréből a nagy öiömtől. A részvény-
társasági vezérigazgató egyik üzlete nem
úgy vágott be, ahogy szerette volna: csak
10 percentet hozott a konyhára 20 helyett
és egész héten át reszkettek a tisztvisel-
ők a vezér ur haragjától; pedig így is
100.000 pengőt jövedelmezett az üzlet.

A szomszédunk kis lányának 2
pengős hajás babát hozott a Jézuska s
azóta oly boldog, hogy még éjszaka is a
babájával hál. Az én kis fiam egy igazi
repülőgépet kapott villanyvilágítással, pi-
lótával és utasokkal és másnap azzal ki-
nozott, hogy szereljem szét, mert meg
akarja nézni a belső szerkezetét. És rop-
pant boldogtalan volt, amikor a kérését
megtagadtam.

A kis emberek apró örömei sok-
szor nagyobb boldogság szülőanyja, mint
a nagystilű emberek szédületes életkörü-
lményei. Valódi boldogság nincs, csak
az, amit saját énünkben, saját magunk-
ban hordozunk.

Mit fog hozni az új esztendő? erre
kiváncsi most minden ember, de senki
sem tud rá bizonyossággal felelni. Egyet
azonban bizton tudunk: az új év is a

sig megtöltött tisztelő hölgyek és urak 180-an foglaltak helyet a terített asztalok körül, most a terem kicsinynek bizonyult. Rendkívül kellemes, találó és frappans volt dr. Szabó Lajos, főgimnáziumi igazgató felköszöntője, aki beszédében Upponyit, mint hittanárt jellemezte. A Szent Erzsébet nőegylet nevében Horváth Károlyné, majd Schiffler Ilona prefecta a Kongregáció nevében, a Kath. Kör részéről Lapsánszky alelnök, Brezina Gyula a barátai és tisztelői nevében mondott bucsu üdvözlést. — felköszöntőt mondott még Szabó Dezső ref. lelkész és Szánthay István állomásfőnök.

A felköszöntőkre Upponyi megható köszönettel válaszolt s hangsúlyozta, hogy hűveinek eme ragaszkodó megtisztelését nem a saját személye, hanem papi hivatása részére fogadja el és kedves emlékekkel eltelve bucsuzik hűveitől tisztelőitől és jó barátaitól.

Másnap, dec. 30-án, délután 1 órakor a főtéri állomás peronja szokatlanul népes volt. A Kath. Kör, a Nőegylet és a Kongregáció képviselői, számos urnó, urleány, — urak, egyszerű munkás emberek, diákok, ellemisták, cserkészek stb. egész sereg lepte el a pályaudvart s tüntető, meleg rokonszenvvel és éljenzéssel fogadta a pályaudvarra érkező Uppo-

nyit, ki a Ruttká felől befutó gyorsvonattal volt távozandó.

A cseh területről befutó vonat utasai érdeklődéssel figyelték a nagy tömeget, mely megható ragaszkodással, a szeretett könnyében uszó szemekkel vette körül a távozó papot. — Szünni nem akaró kézsorítások és üdvözlések közepe, két hófehér virágszokor és ezreknek ragaszkodása kísérte a vonatra felszálló Upponyit.

Midőn a hosszan lobogtatott kendők fehérségét a decemberi havas pára elnyelte s a magukra maradt bucsuzók oszladozni kezdtek, — a minden oldalról felcsillanó könnyek között elröppentek a sóhajok is: „Nehezen lesz többet ilyen jó papunk”

Upponyi valóban az volt, aki a katolikus papi hivatásának magaslatán állva képességeinek kifejezésére széles teret keresett és nyert Salgótarjánban. Papi képzettségével kitűnően párosult a nagyszerű szociális érzék, mely őt vezérnek jelölte ki! — Kísérje Isten áldása apostoli vándor útján, legyen vezére a csüggedő magyarnak s Krisztust kereső hűveknek!

H.

Az Evangélikus Nő- és Leányegylet karácsonyi vásárja

Az Evangélikus Nőegylet abban a tudatban, hogy már 8 ízben eleget kivette a maga részét a „karácsonyi vásárok” verejtékezéséből és örömeiből, nem kis megfontolással tárgyává tette ezidén azt, hogy neki fogjon-e a 9 kiállítás és vásár megrendezésének. Tekintettel azonban arra, hogy a közszükség ezidén is nagy, valamint arra, hogy az Evangélikus Leányegylet tagjai igen nagy lelkesedéssel, fáradságot nem ismerő ambícióval, valamint még több ügyességgel minden fontolgatás nélkül neki feküdtek a nagy munkának, a mult szombaton és vasárnap mégis megrendezte ezévi karácsonyi vásárját.

A minden jóért, munkára mindenkor készséges és fáradhatatlan elnöknő, Pántyik Árpádné, tudásának, és ízlésének a legjavát nyújtva vezette hűségesszonytársainak és a Leányegylet tagjainak közreműködésével a vásár kereténél és anyagának elrendezését s mire a megnyitásra került a sor, egy poetikus szép képpé varázsolva át az acélgári olvasóegylet szíveségből átengedett nagy

termét, fogadták a megnyitásra érkezőket. Ezek élén az egyház presbiteriuma jelent meg Zelenka Ottó egyházfelügyelővel és dr. Csengődy Lajos lelkésszel, aki a vitéz Jónásch Ödönné és Köntzey Ferencné különleges ízlésével és ügyességével feldiszipelt karácsonyfa misztikus gyertyafényénél mondotta el a kiállítást megnyitó beszédet, Ezután megkezdődött a nem várt méretű forgalom, mely egészen a késő esti órákig foglalkoztatta az áruk eladásával, a tea, sütemények felszolgálásával nagy ügyességgel forgolódo helyes, formaruhás leánykákat és inspekciós asszonyokat, akik fáradságot nem ismerve, állottak minden vendég rendelkezésére, akiknek sorában városunk társadalmának egy vezető illusztris, mint minden rangu rétegét ott láthattuk.

Másnap, vasárnap a délelőtti csekélyebb érdeklődés után, délután ismét kedves meglepetést okozó, nem várt nagyságu forgalom állította munkába a rendezőket s újabb asztalok behelyezése, újabb torta és süteményszállítmányok, rögtönzött teakivonat készítés révén si-

került nemcsak az igényeket kielégíteni, hanem még — az egy időre meggyengült rum minőségét is feledtetni. — Mosolygós asszonyok, szebbnél-szebb leányarok veszték bele a derűs és sok tréfát megszülettető férfifejek sokaságába, amikor a zsulolásig megtelt teremben elült a cigányzene és kezdetét vette az esti műsor, amelynek keretében átlagon felüli hatást keltenek Jesse Mimi, Knapicius Mária, Turek Berta, Gracza Margit, Csarba Ilonka és a ruhavadászás miatt elmaradt szereplők.

A műsor után röviddel még egyszer elcsöndesült a teremben zibongó zaj. Amikor dr. Csengődy lelkész vezetésével a bucsuzásra újra kigyult karácsonyfa gyertyáinak fényénél egy percen át tartó néma csönd áhítatával adózott a közönség a karácsonyi gondolatok közül a kinek-kinek a legkedvesebbjében való hallgatag elmerüléssel.

Ennek elmulása után ismét elfoglalta helyét a teremben a jókedű és Zoro és Huru unalomig hosszú (?) szinpadai előadása és egyéb ártatlan tréák mellett soká együtt maradt a minden véhetőt és ehetőt jószívvvel elfogyasztó közönség.

Hétfőre már csak a záró akkordok maradtak. Az elkelt holmik kiadása, az elrámolás és este a megmaradt vagy 12 kisebb darabnak elárvázása történt meg, aminek végeztével kitűnt, hogy a vásár rendezését fontolgatás tárgyává sem tevő Leányegyletnek volt igaza, mert az összevétel a kétszer száz pengő összeget is meghaladta.

Ennek a mi viszonyaink közt szépek mondható sikernek érzésével sorakoztak aztán fel a Leányegylet tagjai és a kiállítás különleges díszait alkotó koszoruk közül, Moticska Nándorné indítványára elmélyedt lélekkel kísért el egyet a piactéri hősi honvédelemhez, egyet-egyét Jeszenszky Károly volt lelkész, Liptay B. Jenő és Eisele Gusztáv gyárigazgatók, mint a karácsonyi akciók már elfáradt régi barátainak a sírjához.

A vásár rendezésének és sikerének előmozdításában Pántyik Árpádné, Medzihradzky Márta elnöknőn kívül a kezdeményezésben, mint a munkában legálhataosabb Markó Emmán kívül a két egyesület minden érdemesebb tagja oly nagy számban vette ki a maga részét, hogy egy nevek, mint fáradozásuk sora — csak e lap főszerkesztőjének külön engedélyével egy másik karácsonyi kövér számban volna eszközölhető, miért is azok nevében, akikhez ennek a IX. vásárnak a jótéteményei elérnek, nekik csak úgy mondhatunk köszönetet, hogy amit lettek azt mind a mindent számon-

tartó jó Isten kezébe tesszük be, aki nem siet, de nem is felejt se rosszat, de a jót sem.

El nem mulaszthatjuk azonban, hogy elsősorban az Acélgári Olvasóegyletnek, az elnökségnek és a választmányának külön is köszönetet ne mondjunk a két egyesület a terem s a vele járók (pl. a hagyományos jó sör) átengedéseért Fabini Henrik gyárigazgató és Róth Flóris bányaifőtanácsosnak sok rendbeli kisebb-nagyobb, de mindenkor jó szívből jövő és szívesen juttatott támogató segítségéért.

Hírek és különféle

Személyi hír. Márkus Lajos r. hitoktatót a roznói püspök, Payer János püsp. helynök felterjesztése alapján Putnokról Salgótarjánba helyezte. Nevezett új helyét december 30-án elfoglalta.

Bucsuzás. Gyorsan jött áthelyezésem miatt csak kevés idő állott rendelkezésemre s így nem bucsuzhattam el személyesen mindazoktól, akiktől szerettem volna. Ezuton monok istenhozzádót kedves hűveimnek, barátainknak és mindenkinek, akik megértettek és szeretőkkel megajándékoztak.

Upponyi József

Parancsnokváltás. A helybeli 7. sz. kerékpáros zászlóalj parancsnokságában változás állt be. Hausenblass Károly alezredes eddigi parancsnokot felsőbbbsége más beosztásba rendelte s a zászlóalj parancsnokságát vitéz Bodor Sándor őrnagy vette át. Sajnálattal vett a város társadalmát hirt Hausenblass alezredes távozásáról, akinek érdeklődő egyénisége a város minden nevezetesebb megmozdulásánál megjelent s akinek katonai erényeit, vezetésre termettségét még a katonai élettől távol állóknak is el kellett ismerni. Ezt a zászlóalj felülvizsgálatoknál kihirdetett dicséretet, a zászlóalj két ízbeni budapesti szereplése is bizonyítja. A távozó alezredestől társas-összejövetelen óhajtott bucsuzni a város társadalmát, ez az összejövetel azonban a bucsuzó alezredes határozott kérésére elmaradt. Amidőn e helyen is bucsuzunk a talpig katonától és talpig férfitől kívánva új működési körében újabb sikereket és emelkedést, üdvözlöljük e helyről az új parancsnokot is aki első nyilvános szereplésébr máris megnyerte a város szívet.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGBIS A LEGJOBBAK!

szenvedések, küzdelmek szakadatlan láncolata lesz, akárcsak az elmúlt esztendő. Ugy vagyunk mint a mesebeli császár, aki elátkozva ül egy nagy hegy gyomrába és megváltásra vár. Szakála keresztül nőtt a kőasztalon és időközönként ki küldi apródját: „eregy fiam nézd meg, szállnak-e még a varjak a hegy körül? Mert ha a varjusereg többé nem röpköd, akkor jön a megváltás órája”.

A szenvedés és nyomor fekete madarai röpködnek körülöttünk, akik itt ülünk a trianoni kőasztalnál és naponta felsóhajtunk: meddig tart még, mikor takarodnak már el ezek a dögmadarak?

Istenem micsoda boldog új esztendő lenne az, ha valami csoda folytán eljönne a megváltás órája!

De sajnos, nem tartunk még ott s el kell készülnünk az új év új küzdelmeire. Meg kell keresnünk a helyes utat, hogy az elénk tornyosuló akadályokon, nehézségeken mégiscsak átvergődhessünk.

S most eszembe jut a görög Thesens mondája, aki meg akarta ölni a minotauruszt s ezért be kellett mennie a labirintusba, honnan élő ember ki nem talált. Azért a király lánya, Ariadne titokban egy gombolyag pamutot adott neki, melynek végét a bejáratnál megerősítette. S a hős megtalálta a szörnyeteget meg is ölte s ép bőrrel visszatért a labirintusból.

Nos, egy ilyen pamut gombolyagot szeretnék most minden embertársamnak utravalóul adni az új esztendőre, hogy ha el is téved ismét rátaláljon a helyes utra. Ez a fonál a hit, remény és szeretet hármass vezérfonala. Hinni a jó Atyában, aki minket el nem hagy, bizni önmagunkban, a reményt soha el nem veszíteni egy jobb jövőben és szeretni Istent, hazát és embertársainkat egyaránt:

ezzel a vezérfonállal felvértezve vágjunk bátran neki az 1930-nak és kívánjunk egymásnak: Boldog új esztendő!

D. Z.

Halotti jelentés a tulvilágból.*

1929 dec. 19-ike. Éjjel. Ragyogó csillagos ég. Hideg, csendes téli éjszaka. Csak időnkint vág keresztül egy lélegzetvesztő, csipős, síró, jajveszékeltő szélrohám, mely északfelé kíséri kapkodva, reménytelenül a Slovenskoba siető vonatot. A vonathoz van kapcsolva egy fedelt teherkocsi. Benne egy érckoporsó koszorukkal fedve. E koporsóban teszi meg utolsó útját Igló felé Magyarország hű leánya, Salgótarján volt Nagyasszonya.

Jóságos nemes szíve, mely évtizedeken át vezette Kezét a nyomor enyhítésére, nagyszámu családjának simogatására és boldog emlékü férjének vezetésére, hosszú, kinzó szenvedések után dec. 19-én megállott. Most viszi ezt a szívet a slovenskoi vonat Iglóra, hogy a családi sírboltban találja meg helyét férjének a R.M.S.T. volt kitűnő vezérigazgatójának a hűségese igaz magyarnak oldala mellett.

Évtizedeken át teljesített e sorok írója a családban orvosi szolgálatot. Alkalma volt megismerni a Nagyasszonyban a classicus műveltségű urnó mintaképét, kinek gazdag irodalmi és művészeti ösmereteihez koozzájárult a társadalom, munkáskérdés, a hazafiasság és a családért önfeláldozó puritán lélek vallásos meggyőződése. Segítő keze elérte mindenütt, hol gond, sorcsapások, betegség sújtottak le. Nemes egyénisége minden altruisticus, vallásos és hazafias mozgalmából kivette részét zaj és feltűnés nélkül. Jótékonyága nem harsogott, nem zenget hívalkodóan, nem hajította hűség-

és az elősmertetés vágya. Életszínvonalát az ethica csucai felé ivelt. Nem szerette a feltűnést, nem honorálta a feléje igyekvő hajlongást, de ahol segíteni kellett ottan az első sorában járt.

Évekkel azelőtt a szíve rendetlenkedni kezdett. Hőhullámok szaladtak át testén. Különösebb jelentőséget nem tulajdonított ennek az állapotnak és az ötven évvel tuhaladó asszony szervezeti, functionalis, a haladó évekkel járó ideges zavarainak tekintették. Sok éven át jelentkeztek a tünetek, de nem voltak nagyon kinzók, gyorsan multak s így aggodalomra okot nem nyújtottak. Ezelőtt nyolc évvel azonban olyan jelenségek léptek fel, melyek a szív komolyabb szervi megbetegedésének lehetőségére irányították a figyelmet. Kifejlődött lassankint feltartóztatlanul az idült szervi szívbántalom. A baj minden óvatos élet mód, pysicalis és klimatikus tényező igénybevétele dacára haladt előre. Közben tüdőgyulladás ragadta el oldala mellől hűségese élettársát. A Nagyasszony szíve új attakot kapott s az utolsó négy év küzdelem volt az élettél, mely küzdelmet bátran, Istenbe vetett hittel állta. Elkészült a végső napokra; 80 év tekintett reá. Leszámlolt önmagával és a világgal. Teljes tudatában a közeledő végnek haladtak az utolsó napok, csak egyet óhajtott mindég egész időnkint kinzó betegségében — a csendes, zajtalan, nem kinzó elmulást.

Ez beteljesedett. December 17-én este becsukódott örökre a szempár, mely egy egész hosszú életen át becsületes, igaz, hűségese, okos tartalommal telt sugarakat szórt a világba.

Mult év szeptember havában láttam utoljára. Még együtt ültünk az asztalnál. Régi ösmeretségünknek, mely időnként a teljes bizalom jellegét öltötte magára

— sok vonatkozásai és eseményi vonultak el előttünk beszélgetésünk nyomán. A rövididei étkészes után le kellett feküdni szokott pihenő helyére és megadással bár, de fájdalmasan említé, hogy látása csökken, az olvasás és írás nehézzé esik. Bucsuztunk, de hogy ez a bucsu az utolsó volt azt nem hittem. November havában a testi kellemetlenségektől eltekintve, leggyötrőbbben a látás rohamos fogyatkozása aggasztotta. December hó is bekövetkezett, várta a karácsonyt, az új évet. Szívfaidalmi már csak mind erősebb szerekre enyhültek, álmái nehezek, látása gyengült és a rövid időközönként megküldött tudósításon, amelyet hűségese, szívbéli leánya a nemese és önfeláldozó tanárno küldözgetett nem sok jóra engedtek következtetni.

December 10-én délfelé jő a posta. Egy levelet kézbesít. Rátékintek a címre. A Nagyasszony ismert, kedves kezevonásai a levél címzésén. Istenem, mi ez, kiáltok fel magamban. Ujra megjött a szemé világa és kezeinek biztos vezetése a betűk vetésében!?

Felbontom reszketős kézzel a levelet. Erős karton lapon a következő sorok! Özv. Borbély Lajosné szül. Klein Etelka 1929. december 19-én meghalt.

Hihetetlen, lelket rázó érzés ami elfogott.

Ezt a levelet már hónapok óta megírta, megcimezte a Nagyasszony. Csak a bekövetkezett halál pontos idejét kellett kitölteni, melyet a mindhalálíg hűségese tanárno végzett el.

A nagy halott már a ravatalon feküdt és így hozzám intézett utolsó levelét, mely halálos üzenetét tartalmazta már valósággal a tulvilágról küldte.

*A mult számunkban is megemlékeztünk a régi Salgótarján kedves halottjáról, akinek utolsó idejéből közöl megható képet e leírás. Szerk.

Salgótarján megyei városnak nyomorenyhitő karácsonyi akciója az 1929. évben.

A mai időknek gazdasági válságát egyaránt érzi a magyar állam egész lakossága s így természetes, hogy városunk lakói is erősen kiveszik a részüket itt Salgótarjánban mindazon nélkülözésekből, melyeket a munkanélküliség, a kereset hiány és általános elszegényedés von maga után. Nem titok ez a város vezetősége előtt sem s ép ezért ez évben is, mint korábban a város polgármestere által irányított karácsonyi nyomorenyhitő akció szinte hagyomány szerűleg folyik le vallásos keretek között az állami polgáriskola tornatermében. Az idén is a város szegényei dus szeretetadományokban részesültek s ehez a város humanusan gondolkodó polgársága teljes áldozatkészséggel járult hozzá.

A szegények felsegítésén fáradozóknak dolgoztak a lelkes és nemes szívűkről ismert hölgyek és urak s a városi vezetőség fáradságot nem ismerve lankadatlanul dolgozott a szegények felsegítésén. A város képviselőtestülete a folyó évi akcióra is költségvetésileg biztosított 800 pengő fedezetet. Dr. Baross József vármegyei alispán Öméltósága ugyanígy hagyomány szerű módon 400 P-vel járult hozzá a salgótarjáni szegények nyomorának enyhítéséhez. Ez évben sem maradt el dr. Vass József miniszter ur Önémelettségének küldeménye sem, ahonnan 30 rend fiuruha és 40 pár cipő került a karácsonyfa alá. Ugy éreztük, hogy a szeretetadományokat nem a szürke hivatalos szervezet, hanem a vezéreknek meleg, megértő szíve juttata a nyomorgóknak és szűkölködőknek.

Mint máskor is és mint mindenütt a hölgyek jártak elő jó példával, mert ők dolgoztak fel a rendelkezésükre bocsájtott és gyűjtött anyagot és egészítették ki azzá a gyönyörű ünnepséggé, amely december hó 21-én délután fél 5 órakor a polgári iskola nagytermében lefolyt. Urhölgyeink fáradozó buzgalommal jártak be a várost s az akció céljára szorgalmasan gyűjtöttek. Mindezt megnyitva előttük az adakozásra hajló jó szívek s a munkát, melyet nemes szívűk parancsára emberszeretettel végeztek: nagyszerű siker koronázta. Az ünnepséget az iskolásgyermeknek karácsonyi éneke vezette be. Szabó Dezső ref. lelkész mondott ünnepi beszédet s a Népjóléti Minisztériumnak, a vármegye Alispánjának, a városnak s az akció lebonyolító hölgyeknek és uraknak a megsegített szegények nevében hálás köszönetét nyilvánította s a karácsonynak valóságos áhitatát felkeltve, az ünnepséget a gyermekek betlehemi éneke zárta be, mely után megkezdődött a szeretetadományok kiosztása. Résztelében kiosztás alá került: cipő 208 pár, harisnya 41 pár, 120 drb. leánykaruha, 71 drb. bugyi, 13 drb. fiuing, 29 drb. kötény, 18 leánying, 6 zsebkendő, 4 pár keztütyű, 37 rend fűöltöny, 5 drb. női ruha, 6 drb. férfi alsónadrág, 5 drb. férfiing, 23 drb. sapka, 6 drb. kabát, 12 drb. trikó, 9 drb. szveter, 3 drb. női bluz, 2 muf. 12 drb. csecsemőing, 12 drb. szárító ruha, 5 kalap, 30 drb. különböző ruházati cikk, 347 m. szövött áru, 32 q. burgonya, 10 kg. bab, 100 kg. liszt, 30 kg. szalonna, 20 kg. kristálycukor, 1 kg. kolbász, 8 kg. friss hús, 16 l. bor, 13 csomag dohány, 1 láda alma, 1 kosár friss kalács, 4 doboz édesség, 1 doboz játék, 6 drb. szappan, 300 csomag karácsonyi édesség és 135 fuvar tűzifa, melynek fokozatos kiosztása folyamatban van.

A befolyt adományokból a karácsony alkalmából összesen 537 szegény részesült szeretetadományban, mely szám már önmagában is oly tömeget jelent, mely igazolja, hogy a segítés nem tévesztette célját és nagy erőmegtöltést igényelt. Voltak még más hasonló akciók is s úgy látszik, hogy a különböző jótékony érdekeltségek szinte versenyeztek a nyomorgók felsegítésén. Egy azonban tény, hogy a város polgársága a szeretet szavát szívből átérzi és az az osztály, amelynek a javakból csak mérsékelten jutott, szívesen és örömmel jutott szűkölködő embertársainak.

A jó szívvél és meleg megértéssel

adakozó emberbarátok között ismét előjárt Légrády Béla karancsberényi földbirtokos. Ugy látszik, hogy a Légrády család szíve szüntelenül dobog a salgótarjáni szegényekért. E családnak hölgytagjai már jóval a tél beállta előtt láttak hozzá a gyapjuharisnyák megkötéséhez, az ingecskek felvarrásához s így ők már akkor is gondoltak a névtelen szegényekre, mikor mások inkább szórakozni vágytak.

Az állami polgári iskola tornatermében felállított ékes karácsonyfa Prohászka Lajosné urhölgy díszítette fel csillogó ékességgel, bámulatos türelemmel, mely karácsonyfa a megajándékozásra váró szegény seregben néma bámulatot és vallásos áhitatot keltett. Amikor pedig az ékes karácsonyfa körül felraktározott ajándéktárgyakon végigtekintettünk, szinte bámulatba ejtette a szemlélőt az a munka, amely oly sokat fáradozott a határtalan türelemmel felvarrott ruhaneműek elkészítésén.

Dr. Förster Kálmáné urhölgy, a Mansz. elnöknője s a Mansz. hölgygárdája egy hatalmas tömegű ruhaneműt jutaltott a karácsonyfa alá s a hölgyek varrtak, szabtak, dolgoztak s fáradságot nem ismerve segítettek diadalra az akció.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége Salgótarjáni osztályának hozzájárulása a városi nyomorenyhitő akcióhoz.

Arról az óriási munkáról, amellyel a helybeli Mansz. a nyomor enyhítésére sietett, csak a legnagyobb dicséret és elismerés hangján szólhatunk. A salgótarjáni Magyar Asszonyok ezuttal is szép példáját mutatták annak, hogy a nemesmögött embertársaikért, a szűkölködőkért, a didergőkért, szerető asszonyi szívvel, Dr. Förster Kálmáné elnökükkel az élén, mindig felsorakoznak. A városhálaja érte!

Salgótarján város és a tagok által rendelkezésre bocsájtott új anyagból az alább felsorolt urnók vállaltak varrást. A kiszabás nagy munkáját Dr. Förster Kálmáné, Donászy Anikó, Gaál Józsefné, Alexovits Mancsi urnók segédkezése mellett Galgó Józsefné urnó vezette. Varrtak: Jesse Gyuláné 6 drb. leánykaruhát, Döményi Mihályné 5 drb. lánykaruhát, Nováky Györgyné Zagyvapálfalva 4 lánykaruhát, 5 bugyit, Sándor Józsefné 4 lánykaruhát, Donászy Annikó 4 lánykaruhát, Mikula Aladárné 4 fiuinget, Hargitta Károlyné 7 drb. leányka költényt, Folkusházy Zoltáné 6 drb. leányinget, 4 kötényt, Lovrich Béláné 3 drb. leánykaruhát, Kovács Aladárné 3 drb. leánykaruhát, Balogh Margitka 3 drb. leánykaruhát, Nékám Lici 3 drb. leánykaruhát, Fischer Rózsika Zagyvapálfalva 2 drb. leánykaruhát és 2 bugyit, Nagy Jánosné 3 drb. leánykaruhát, Szaniszló Sári és Ica 3 drb. leánykaruhát, Holcsek Antalné 2 drb. leánykaruhát és 6 zsebkendőt, Hlavnyai Alajosné 6 bugyit, Gazdy Gizella 6 drb. bugyit, Szabó Dezsőné 6 drb. bugyit, Medzichradzky Márta 6 drb. bugyit, Juhász Mariska 6 drb. bugyit, Alexovits Mancsi 1 leánykaruhát, 2 bugyit, 1 kötényt, Maróthy Gyuláné 3 drb. fiuinget, Oblak Antalné 3 drb. fiuinget, Révay Sándorné 2 drb. leánykaruhát, Máncos Irénke 2 drb. leánykaruhát, ifj. Takács Ferencné 2 drb. leánykaruhát, Kersék Benőné 2 drb. leánykaruhát, Pék Lászlóné 2 drb. leánykaruhát, Pentka Józsefné 2 drb. leánykaruhát, Dörner Gézané 2 drb. leánykaruhát, Belezny Béláné 2 drb. leánykaruhát, Holcsek Antalné 2 drb. leánykaruhát, Okolicsányi Elemérné 2 drb. leánykaruhát, Gemza Ilonka 2 drb. leánykaruhát, Dr. Tamáskovics Jenőné 2 drb. leánykaruhát, Kiss Ica 2 drb. leánykaruhát, Tamáskovics Jolán 2 drb. leánykaruhát, Schwartk Rezsőné 3 drb. leánykaruhát, Horváth Lajosné 2 drb. leánykaruhát, Oláh Margitka 2 drb. leánykaruhát, Vilezsál Józsefné 4 drb. bugyit, Dr. Kovács Józsefné 3 drb. bugyit, Sajbán Rezsőné 3 drb. bugyit, Elsner Gusztávné 3 drb. bugyit, Friedrich Antalné 3 drb. kötényke, Molnár Lászlóné 3 drb. kötényke, Szmolka Mihályné 1 drb. leány-

karuhát, Rozgonyi Cecília 1 drb. leánykaruhát, Kovács Józsefné állomás 1 drb. leánykaruhát, Reguly Lajosné 3 drb. bugyi, Szabó Sándorné 3 drb. kötényke.

Új anyaggal hozzájárultak:

Wehovszky Istvánné 10 m flanel, Virág Sándorné 6 m flanel, Majoros Józsefné 3 m bársonyanyag, 2 és háromnegyed m siffon, Hős Nagy Lajosné 4 m flanel, Kromek Lajosné 4 m flanel, Donászy Anikó 3 m liberti, gombostű, 690 drb. gomb, Fabini Henrikné 3 és fél méter flanel, Waniek Dezsőné 3 és fél m, voile, Haulis Ferencné 3 m. flanel, Balhauser Istvánné 3 m. flanel, Molnár Lászlóné 3 m. flanel, Nagy Bertalané 3 m flanel, vitéz Jónás Ödönne 3 m flanel és egy pár új gyermekharisnya, Puschnann Gyuláné 2 m barchet, Grusz Ferencné 2 m barchent és 2 pár gyermekharisnya, Fischer Ernőné Zagyvapálfalva 2 m barchent, özv. Gábler Vilmosné 2 m barchent, Dr. Figus Béláné 2 m siffon, Danis Margit 2 m flanel, özv. Gergely Jánosné 2 m flanel, Daubner Jánosné 2 m flanel, Chmely Imréné 2 m flanel, Schönk Gusztávné 2 m flanel, Fischer Andorné 2 m flanel, Kovács Andorné 2 m flanel, Szlifka Arnoldné 2 m flannell, Fauerstein Adolfné 2 m flanel, Mihalik Jánosné 2 m flanel, Galgó Józsefné 7 drb. új köténvre valót, vitéz Pál Imréné 2 drb. új kötött sapka, 2 pár gyermekharisnya, Halne Károlyné, 2 pár új gyermekharisnya, Szanyi Edéné 2 pár új gyermekharisnya, Morics Györgyné 5 m gummi szallag.

Kész új ruhával hozzájárultak:

Névtelen 2 pár cipő, 2 pár új harisnya, Ender Mancika 5 pár cipő, Wagner Rezsőné 2 drb. új leánykaruha, Szmolka Mihályné 2 drb. új leánykaruha, Holcsek Antalné 1 drb. új leánykaruha, Dr. Förster Kálmáné 1 drb. új leánykaruha, Kersék Benőné 1 drb. új leánykaruha.

Használt ruhaneműt adakoztak:

Hunyár Adámné 1 drb. leányka zubbony, 3 drb. barchent mellényke, 2 kötényke, 1 drb. muf, 3 drb. bugyi, 1 leánykaing, 1 fű ing, 1 fű trikó, 1 kamasni, Sztankovics Jánosné 2 drb. női ruha, Tarnay Kálmáné 6 drb. csecsemőtrikó, 5 drb. csecsemő előke, 1 sapka, 3 drb. kis kötény, 1 pár gyermek kamasni, 1 fű nadrág, Szabó Sándorné 2 leánykaruha, 4 leányka ing, 1 svetter, 1 sapka, 1 bugyi, Röder Alfrédné 1 pár gyermekcipő, 2 kis trikó bugyi, 5 kis mellényke, 1 flanel ruhácska, 1 kis kötény és egy flanel ingecske, Hász Józsefné 1 kötött gyermekruha, 1 nyaksál, 1 sapka, 2 pár harisnya, Mayer Vilmosné 1 fű öltöny, 1 fű nadrág, 1 pár fű félcipő, Dr. Kovács Józsefné 1 téli kabát 2 svetter, 1 pár magas cipő, Niederland Gyuláné 2 férfiing, 1 női ruha, 3 drb. férfi sokni, Csernoch Gyuláné 2 csecsemőtrikó, 2 kis nadrág, 2 kis ing, 1 kis ruha, Tallián Józsefné 1 női ruha, 1 leánykaruha, 1 gyermekköteny, 1 pár házi cipő, 1 lélekmelegítő, 4 drb. kalap, Pántyik Árpádné 1 nagy fűöltöny, Horváth Károlyné 2 drb. gyermekruha, 3 pár gyermekharisnya, Elsner Gusztávné 1 pár női magas cipő, 1 pár félcipő, 1 drb. ruhá, 3 női bluz, 2 öv, Gaál Ferencné 2 gyermekruha, 2 ing, 1 sapka, Barthó Dánielné, 1 drb. leánykaruha, Karattur Antalné 1 drb. gyermekruha, Paksy Árpádné 2 drb. gyermekruha, 1 drb. kis kötényke, Wagaszky Istvánné 1 drb. leánykaruha, 2 sapka, Klekner Rezsőné 3 drb. leánykaruha, Dr. Figus Béláné 1 kötött gyermekruha, Szlifka Arnoldné 1 drb. fű ruha, Légrády Béláné 1 ruhára való gyapju szövetanyag, Holics Jánosné 1 ruhára való bársony ruhaanyag, Boray Józsefné 2 női bugyi, 2 női hálóing, Károly Gézané 1 gyermekruha, 2 kötött sapka, Krajcsovics Gyuláné 2 pár magas női cipő, 1 pár női félcipő, Szilvassy Ferencné 1 női szövetruha.

Pénzt adott:

Radvánér Pálné 10 P, Tallián Józsefné 10 P, Moticzka Nándorné 5 P, Boncsina Viktorné 2 P, özv. Perényi

Vincéné 2 P, Katona Lászlóné 2 P, Kosztelni Andrásné 2 P.

Nem volna elég a betű a sok nemes lélek munkájának méltatására s ezért a megajándékozottak nevében mi is hálás köszönetünket nyilváníjuk mindazon hölgyek és uraknak, hatóságoknak és testületeknek, kik adományaikkal a gyűjtés és szervezés körüli buzgalmukkal városunk szegényeinek 1929. évi karácsonyi nyomorenyhitő akciójához most is hozzájárulni szívesek voltak.

A gyűjtés eredménye készpénzben: 1331 pengő 20 fillér, amely a város és vármegye adományaival együtt 2530 pengő fillért tett ki. Résztelők az alábbiakban vannak feltüntetve:

Dr. Förster Kálmáné urnó gyűjtőivein összesen 345 P. 70 f.

Duffek Pálné urnó gyűjtőivein: Adorján Henrik, Villányiné, A. G. 2—2 P. A. G., Marlényiné, Turcsányi, Schmidt 1—1 P., Koronda József 50 f., Tözsér László 20 f. és 1 drb. horgolt női ruha.

Császár Pál ur gyűjtőivein: Császár Pál, Abonyi Elemér 5—5 P., D. 3 P, Sinkovits, Vilezsál, Elischer, Török Aladár, K. 2—2 P, Ember és Kiss 1—1 P.

Légrády Béla Karancsberény, Somoškői Bazaltbánya r. t. 100—100 P., Baranyai Miklós Vizslás 40 P, Selypi cukorgyár 25 P, özv. Jankovits Józsefné 20 P, Úrmössy Géza Karancskeszi 15 P, Papszász Tamás Lapujtó 10 P, Légrády Béla 100 kocszi tűzifa, 9 pár új téli gyermekharisnya, 5 női harisnya, 6 férfi alsónadrág, 6 női alsónadrág, 3 drb. férfi ing, 1 drb. női szövetruha, egy alsósoknya, egy pár téli férfizokni, egy férfi vadászbakancs, egy női vadászbakancs, egy női félcipő, egy szörme karmantyú, egy férfi, egy női kalap, egy fűsapka, két pár bőresztyű, egy nadrágtartó, egy nyakkendő, egy pár bőr bokavédő, egy köteg gyapju szövetanyag, 12 drb. csecsemőing, 12 drb. pelenka, 3 pár gyermek érmelegítő. Veres Zoltán és neje 25 q. tűzifa, Krocák Malvin 1 zsák alma. Szilárdy István 10 fuvar fa.

Pántyik Árpádné, Reguly Árpádné, Zorkóczy Erzsébet, özv. Gergely Jánosné urhölgyek gyűjtőivein összesen 67 P 50 f. Fabinyiné 5 P, dr. Dörflinger, Vaniekné, Ballhauserné, Radvaner Pálné, Kálmáné 3—3 P, özv. Liptayné, Oláh Miklósné, Brezináné, dr. Makay, Bodnár, Horváthné, Pántyikné, Takácsné, Nagy Berciné, Karatturné, Puschnanné, 2—2 P, Röderné, Nagy Béláné, Schönk G., Barthóné, Gáblerné, Kapi bácsi, Regulyné, Juraskó, Holicsné, Kovács Andorné, Zorkóczy Bözsi, Plathy, Urbán Kálmán, Chmely Imréné, Hász Józsefné, Malomhegyi Gyula, Malomhegyi István, N. N., Borayné, Hirschler Béláné, Jancsik József, Daubner Jánosné, Szilvassy Ferencné, Majoros Józsefné, Csernoch Gyuláné, özv. Gergely Jánosné 1—1 P, Károlyné 50 f, Malomhegyi Dezsőné 1 fű téli kabát, 1 fűöltöny, Dr. Dornay Béláné 2 leánykabát, 1 zubbony, 1 jambó, 1 sapka, Vicsovszky Rezsőné, 2 és fél m kelme, Braun Jánosné 2 m delin, Frics Vilmos, Vertik Antalné 2—2 m barchent.

Cmell Ilona és Pallay Gusztávné urhölgy gyűjtőivein összesen készpénz: 365 P. 50 f., Salgótarjáni Takarékpénztár 100 P., özv. Rákos Gyuláné 50 P., Löser László, dr. Szalvendy Ödön, dr. Pollatsek, Szilárdy István, Traum Péter, Szenthe László 10—10 P., Nagy Antal, Gazdy Gizella, Omilyák Flóris, Kohn, Demeter, Mayer Vilmos, dr. Bellák, Prohászka Lajos, Goldner Károly, Krudy testvérek, Kretsch, Predel Vilmosné, Köhi, dr. Tobola 5—5 P., N. N. Holesch M., 4—4 P., Holecz Gyula, N. N., Havas L., Holly Lujza, X. Y., dr. Paszternák, Slizek Franze 3—3 P., Balogh B.-né, Lonstákné, N. N., X. Y., Mezidraczky Mártha, Gergely Stella, dr. Gábor Ferenc, dr. Lusztig Miklós, Singer varrógép 2—2 P., N. N., G. F., Steiner Lenke, Virág Sándorné, N. N., N. N., X. Y., Gonda J., Klein Gizella, X. Y., T. S., N. N., Gescheit, Tuba, Sándor Józsefné, Chledda, X. Y., X. Y., X. Y., Haffner Béla 1—1 P.,

Bodó Lajos és X. Y. 1:50—1:50 P., Kri-fel J. Tropper Gyuláné, N. N., Alpár Gyula, Ligeti, Oláh Margit, N. N., Cink, X. Y., Lövy testvérek, Kovács Gyula 50—50 f., Perényiné, Czudar Domokosné 40—40 f., Ferenciné 30 f., Csomor M.-né egy öltöny fiuruha, Klubecz Pál 6 drb. szappan, Lukács Teréz egy doboz cukorka, N. N. egy levélnyomó.

Szomolka Mihályné urnő körzeti gyűjtőívén készpénz 278 P. 30 f. Kiss Lajos 50 P., dr., Pitta Lipót, Kilczér B., Veress Zoltán 20—20 P., 7. sz. kerék-pároszáslóalj gyűjtése 33 P. 60 f., Neuholdné, Vehovszky István, Obrincsák, dr. Holics Endre 10—10 P., Kovássy L., Szomolka Mihályné, dr. Brunovszky, dr. Deutsch, Fitz Gizella, Bulovszky 5—5 P., Pásztor István, dr. Székely Pál, Hargitáné, dr. Halyák Zoltán, Donászné, Holics Janosné, Csencsik János, Gáspár György, Vanzsuráné, dr. Vanka, dr. Korbász, Szabó Dezsőné, Zsélyiné, Lapsánszky, Takács Ferenc, Gaál Ferenc, Koós Mihályné, Tarnay Kálmáné, dr. Figus Béláné, Várady Andrásné, dr. Csengődy Lajosné, Ferencz Sándor 2—2 P., Sztár Dániel, Reguly L., Horváth L., Gasparik J., Schwarc L., Tóth István, Orlik Gyula, Scholczné, Kovács G., öz. Kupcsokné, Schuyer, Weiszné, Madách J., Polk Ferenc 1—1 P., Gáspár Istvánné 50 f., M kir. Csenedőrkola házigyűjtése 5 P. 20 f., Telek József 1 pár cipő.

Holcsek Antalné urnő és Lapsánszky János ur gyűjtőívén készpénz összesen: 201 P. 50 f. Dr. Förster Kálmán 100 P., Raffay Péter 6 P., Kovács József Praznovszky András, dr. Laufer Samu, Patay Lajos, Holcsek Antal, Kluka Mária, Kiss Sándor 5—5 P. Hercog Ede, Morics Gy., Laufer Lőrinc; öz. Vietorisz Samuné 3—3 P. Kiss Gyula, Zdravics Béla, Rusznayák József és Vinhardt István, Gammel József, Köntzey Ferenc, Egry Endre, Kuster Lajos, Petonszky Lászlóné, Dörner, Géza, Paszternák, Gál János, Sótér Ignác, Klein Márkus, Lesták János, Küllő Gizella, Mosonújvári Konrád, Marothy, Bartha Miklós, Tordai 2—2 P. Simon Aladár, Ponyi Sándor, Doman Dávid, Híradlovsky Béla, Langer Kálmán, Papp

S. Schlesinger Samu, Mihályi Antal 1-1 P. Zind D. Sándor 50 f., Skolnik Dániel, Csik Vendel, Zsuffa Jakab 1-1 pár cipő.

Szauer Andorné, Rascholszky Gyuláné, dr. Kovács Jenőné és Chmelly In-réné urnők gyűjtőívén: készpénz összesen 162 P. 70 f. Salgótarjáni Népbank, Kohn Lipót cég 20—20 P., Hankus Lajos 10 P., Duda Lajos, Römer Árpád, Szilárd Béla, Friedmann testvérek, Herczeg Pál, Krajcsovics, Paál Dezső, Szauer Andor, dr. Varga Kálmáné 5—5 P. Neczkó M. 4 P. Menczel, Borvan Pál, N. N., N. N., Hochauer, Blayer, Baumann 3—3 P. Römer Zoltán, Drengács Viktor, X. Y., Cirbesz, Cserven, Biheller, Szántó Sándor, N. N., Klein Károly, Tisch Vég, Galgó József, Spielberger József 2—2 P. Friedmann, Römer Jenő, S. E., N. N. X. Y., Ratkovszky Pálné, Gacza Frigyes, Gizella, Bogenglich, Haasné, S. K. X. Y. Widder, N. N., N. N. 1—1 P. N. N., H., N. N., 50—50 f. Laczkovicsné 20 f., Gutmann Mátvás 1 pár cipő, Farkas R. 1 pár harisnya, Widder Lajos 1 trikó, 1 pár harisnya, 1 1/2 m. kelme, Medvei Vilmos 5 nadrágtartó, 1 csecsemő kabátka, 4 sapka, 2 bartekli, 1 sál, 2 pár kesztyű, Sonnen-scheinné egy ruhácska, Iparosok Szövetkezte 1 kg. cukorka, Szabó István két doboz cukorka, Clemen József 1 kg. kolbász, Zsebe Antalné 1 fiuöltöny, Kainer Mór 1 doboz játék, Hoffmán Armin 1 sapka, 1 harisnya, Friedler Samu 2 könyv, Donászy Viktor 2 gyermekruha, Breiner Károly 4 drb. sapka, Hoffmann Emil 2 pár harisnya, Blayer Farkas 4 gyermekszövet, 1 leányka szövetter és kabát.

Külön adományok: Krajcsovics Gy. 1 zsák burgonya, 10 kg. bab, Nagy József egy kosár friss diós és mákos kalács, anyák napjáról két rend fiuruha és két pár cipő, öz. Markovics Gusztávné két ing, egy meleg halókabát, 3 pár harisnya, Szücs Ferenc 1 pár cipő, Salgótarjáni Villamossági r. t. a karácsonyfa díszes kivilágítása. Dr. Vass József Öngyméltósága 40 pár cipő és 30 rend ruha.

Salgótarján város 800 P., a vármegye Alispánja 400 P., Szlovik János bírság pénze 10 P.

csonyi ének hangjai után Oláh Miklós igazgató-tanító, a Nőegylet titkára lépett a karácsonyfa alá s elmondotta az alábbi köszönő beszédet: Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség! Amikor a mai lélek-emelő ünnepély hatása alatt megilletődve állok itt e szépen feldiszlített karácsonyfa és szeretetadományok között, melyet a mindenható szeretet hozott össze az irgalmasság nevében, engedjék meg, hogy az acélgári Gyermeksegélyező Nőegylet képviselőjében a felruházott iskolásgyermek, árvák, segélyezett özvegyek nevében is meghatott szívvel mondjon köszönetet mindazoknak, akik ezévből is hozzájárultak Nőegyletünk emberbaráti segélyezési munkájához.

A mai meghatóan szép karácsonyfa ünnepély is bizonyítja, hogy a gyöngénő jobban tud szeretni, mint az erős férfi, mert gyöngéd női lelkek fáradoztak azon, hogy e szent estén az örömfő gyémántseppjeit varázsolják a nélkülözött iskolásgyermek szemébe.

Az Acélgári Nőegylet buzgó választmánya nemesszívű elnöknőjével Fabini Henrikné urnő vezetésével fáradozott azon, hogy 190 fázó a legszükségesebb ruhát nélkülözött iskolásgyermek, szükségben lévő özvegyeket a kiosztott ruha és pénzsegéllyel megvédje a hidegtől, szenvedéseitől. Az ünnepélyes pillanatban a felruházott iskolásgyermek, özvegyek, szülők helyett őszinte, hálás köszönetet mondok az acélgári Gyermeksegélyező Nőegylet választmányának a kiosztott ruhaneműk és pénzsegélyek, édességek gondos összegyűjtése és beszerzéseért.

Az acélgári Nőegylet képviselőjében pedig hámoró Bíró Pál a rimai válsálat nagyszerű elnökének, ki ezévből is 150 pengőt küldött egyesületünk támogatására. Hála és köszönet társulatunk nemesen érző vezérigazgatójának ki 164 p. cipő, 44 kész télikabát és 27 fiuöltöny adományával segélyakciónkat növelte s Fabini Henrik acélgári ig. egyesületünk védnökének, kinek pártoló előterjesztése e nagyértékű adományt eredményezte. Köszönetet mondok Hlinka Géza iskolánk volt növendéke, amerikai honfitársunknak 95 dollár, az Acélgári Olvasóegylet 120 P., a Salgói Olvasóegylet 50 P. adományáért, az acélgári tisztviselő, altiszt és munkástársadalmának, egyesületeknek és magánosoknak, kik nemes szívük sugallatát követve pénz, ruha és édességek, gyümölcs adományozásával támogatták Nőegyletünk segélyezési akcióját.

Nem mulasztom el hálás köszönetet kifejezni Demeter Bertalan főtisztelendőnek elhangzott gyönyörű beszédjeért, valamint a Nőegylet választmányának és az acélgári iskola nagyrabecsült tanító testületének, kik szívesen fáradtak e szép karácsonyfa ünnepély sikerén.

Minden adományt és fáradozást fizeszen vissza ezerszeresen a gyermekeket ol nagyon szerető „Názáreti Jézus.”

Nőegyletünk további gyermekboldogító munkájára a jó Isten áldását kérem. Boldog megelégedett karácsonyi ünnepeket kívánok az árva és szükségben lévő iskolásgyermek pártfogóinak a jó embereknak.

Megköszönve az érdeklődő közönség szíves megjelenését, felkérem a Nőegyleti választmányi és az acélgári tanítótestület t. tagjait a nőegyleti szeretetadományok kiosztására.

Az adományok szétosztását Oláh Miklós titkár kezdi meg, midőn 10 szegény özvegynek és 2 többgyermekes családnak zárt borítékban 10—20 pengős karácsonyi pénzsegélyt nyújt át Hlinka Géza amerikai honfitársunk nagylelkű adományából, a választmány megbízásából. Kérve a segélyezetteket, fogadják ez összegeket olyan szívesen, mint amilyen jó szívvel és szeretettel juttatták azt részükre a Nőegylet választmánya.

Majd a választmány hölgyei élükön Fabini Henrikné elnöknő és Pántyik Árpádné alelnöknővel s a tanítótestület segítségével, gyorsan, rendben kiosztották a szeretetadományokat s a gyermekek örömtől csillogó szemmel vitték otthonukba az emberi szeretet morzsáit.

Karácsonyi ünnepély a Hirschgyári Olvasókörben.

Bensőséges és családias keretek között ünnepelték meg a Hirschgyári Olvasókörben a szent Karácsonyt, a szeretet ünnepét, dec. 24-én d. u. 5 órakor.

A kb. 1500 P. értékű szeretetadományból 80 gyermek kapott ruhát, cipőt,

játékszert és csokolédét, süteményt. Az ünnepélyen részt vett Ferenc főtisztelendő ur is, ki kedves beszédet intézett a ragyogó karácsonyfa körül csoportosuló gyermekekhez és szülőkhöz. Rámutatott beszédében Horváth igazgató és megboldogult k. nejeinek azon áldásos és maradandó munkájukra, hogy a szegény Hirschgyári gyermekeket is meglátogathalja minden évben a karácsonyfa hozó Jézuska. Majd a gyermekek nevében megköszönte és Isten áldását kérte rájuk, valamint Horváth ig. második feleségére is, hogy ezen áldásos munkát a boldog gyermekek és szegény szülők öröme, még sok éven keresztül végezhessek.

Az ünnepély keretében a Hirschgyári Olvasókör dalárdája, Vilezsál Antal karnagy vezényletével énekelt, majd a megajándékozott gyermekek karácsonyi énekeket énekeltek. Az ünnepély végzetével boldogan távoztak a gyermekek, kezükben az értékes ajándékokkal, míg a felnőttek szép és nemes emlékekkel gazdagított lélekkel egymásnak kellemes és boldog ünnepeket kívánva. Sokan vehetnének példát a Horváth házaspártól az áldozatos szeretet gyakorlására.

Vasutasok karácsonyi ünnepélye.

A helybeli Máv. Segédtszti Kör rendezésében szerény keretek között megtartották az idén először a vasutasok karácsonyát. A segédtszti kör nagyereményben állították fel a karácsonyát, amely alatt kis ünnepély keretében osztották ki a vasutasok által összeadott ajándékokat. Az ünnepélyen Csengődy Lajos dr. mondott szeretet beszédet Borsodi János szavalt és a kis leánykákból alakult kar énekelt karácsonyi énekeket. — Ez a kicsinyke ünnepség is bizonyítéka a vasutasok irgalmas szívének, akik szerény jövedelmükből adták össze ezt a könyvet szüntető apróságokat

Karácsony Karancsbeszében.

Karancsbeszében a község szegényei között karácsonykor 500 mázsa ingyen szentet osztottak szét Róth Flóris bányafőtanácsos nemes adakozó jóvoltából.

Az ajándék története igen érdekes és buzdító példa lehet azok számára, akik anyagi erejükkel fogva hasonló nemes tettekre képesek volnának.

A nyár folyamán Sztranyavszky Sándor államtitkár ur öméltsága meglátogatta Salgótarján környékét. E körutján eljött Karancsbeszéli községbe is, ahová egy díszes zászlót hozott ajándékképpen. A zászlóra egy jelmondat van himezve, a hűség és a beváltott ígért értékéről. Ez alkalommal a helybeli bányakaszinó épületében diszebed volt, melyre a környék urai, vezető emberei hivatalosak voltak.

Az államtitkár ur és a kíséretében megjelent országgyűlési képviselők beszédeikben arrakérték a megjelent urakat, hogy legyenek a nép igazi, szerető vezeterei, támogatói, védelmezői. Hajoljanak le hozzá a szeretettel, legyenek általában szociális érzésűek.

Horváth László r. kath. plébános midőn az államtitkár ur adományát megköszönte, arra kérte beszédében az urakat, hogy az államtitkár ur által hirdetett nemes gondolatokat, elveket tegyék magukévá, legyenek a nép valóságos vezetői, legyenek szociális érzésűek s akkor — mondá a plébános — „én biztosítom az Urakat, hogy a hűség, melyet az Államtitkár ur kíván és értékek ismer el, nem fog elmaradni, sőt állandó lesz”.

Horváth László plébános beszéde után felállott Róth Flóris főtanácsos és elmondta, hogy őt és vállalatát mindig a szociális érzés vezette, s hogy jóléti intézmények létesítésével a bányavállalat mindig a közjó építésén fáradozott, s hogy állításának nagyobb súlyt adjon, felajánlott Karancsbeszéli község szegényei számára 500 q. szentet.

Róth Flóris főtanácsos gavalléros bőkezűsége általános és nagy örömet váltott ki már akkor. Az igazi örömet azonban, mely a hála érzését is hozta magával csak most karácsonykor láthatta volna a nemes adakozó itt Karancsbeszében, midőn Horváth László plébános és Mészáros Ferenc jegyző elmondva az ajándék történetét, a szentutalványokat szétosztották a szegények között.

Nagy volt az öröm. Az ajándékot élvező szegényemberek az egykori betlehemi pásztorok áhitatával hallgatták az adományozás történetét. Aztán csakugyan is — Istenem, milyen hihetetlen — való-

Karácsonyfa ünnepélyek.

A Szent Erzsébet Kath. Nőegylet karácsonyfa ünnepélye.

Folyó hó 19-én d. u. 4 órakor tartotta meg a Szent Erzsébet Kath. Nőegylet szokásos karácsonyfa ünnepségét. A Nőegylet szépen feldiszlített karácsonyfa és számos ajándék köré gyűjtötte össze városunk szegényeit, hogy feledtesse velük sorsunk mostohaságát, az élet tövises útjait és a szeretet ünnepén a szeretet sugarainál melengesse meg a lelküket.

Traum Péter esperes-plébános vezette be az ünnepséget, meleg a karácsonyi hangulatot varázsolva a szívekbe a gyermek Jézuskához fűződő karácsonyi legenda elbeszélésével. Azután szétnyitott a függöny és mint egy földrészállt kis menyországnal libegtek a betlehemi járszol körül a csillogó szárnyu angyalkák. Meg kell említenünk a kis Mayer Mártát, aki szép szavalaatáért dicséretet érdemel. A központi állami fiu- és leányiskolák énekkara — Fekete Gyula tanító vezénylete alatt — hangulatos karácsonyi dalok előadásával emelte az ünnepséget. Elismeréssel kell megemlékeznünk Gazdy Gizella és Medzihradzky Márta tanítóknőről, akik a rendezés és betanítás fáradságos munkáját végezték.

A műsor után kezdetét vette a szeretetadományok kiosztása. Előkerültek a fenyőágcskakkal díszített csomagok és a szólított tulajdonosok, boldogan, sugárzó szemmel vitték haza a sok cipőt, meleg ruhára valót, élelmiszert és édességet.

Van-e nagyobb boldogság, mint adni? Adni azoknak, akiket az élet megtiport — gondold, bajjal, betegséggel — de akinek a nyomor közönyébe is most — karácsony szent ünnepén — jobban megdobban a szívük, kétszeresen fáj a lelkük! Ezekért a szegényekért dolgozik, fáradoz, áldozza fel kevés szabad idejének minden percét a Nőegylet lelkes gárdája, hogy legalább egy kis részét gyógyítsa a fájó magyar sebeknek. Ezeknek a szegényeknek a szívébe adtak örömet, melegséget mindazok, akik a Nőegylet estélyein, karácsonyi vásáran jószívvel áldoztak.

Amint értesülünk a Nőegylet közel kétezer pengő értékű szeretetadományt osztott ki ruhaneműkben és élelmiszerekben. — Adja Isten, hogy ez Egyesület nemes, céltudatos munkássága a jövőben is meghozza a gyümölcsöt és hogy a fáradozatlan jóságos női kezek még sok szenvedő magyar anyát és gyermek szemében felszáríthassák a könnyeket, — legalább addig, amíg a „Magyarok Istene” ennek az agyongyőrtött országnak egy boldogabb, fehér, gyertyavilágos nagy Magyar Karácsonyt nem ad. — Kárpátoktól az Adriáig!

Az Acélgári Gyermeksegélyező Nőegylet karácsonyi segélyakció

nyert méltó befejezést f. hó 23-án d. u. az acélgári iskola tornacsarnokában megtartott „Karácsonyfaünnepélyen”. A hatalmas fényes termet megtöltött nagyszámú közönség s az ajándékokra várakozó gyermekereg szívét áhítattal töltötte el a gazdagon feldiszlített karácsonyfa ragyogása s a felzengő gyermekkar varázseréje.

„Kiért a sziv” című megnyitó ének szívhöz szóló akordjait az iskola népes vegyes kara énekelte, Röder Alfréd precíz vezetésével. Iszakra Mária II. o. t. kedves közvetlenséggel elmondott prólógia nyújtott bepillantás a Jézuskát váró gyermeki lélek világába Cmelly Ödön és Laczkovics Sándor II. o. tanulók kedves karácsonyi párbeszéde után főt. Demeter Bertalan rk. hitoktató mondott meleg gyermeki szívekhez férköző szavakkal nagyhatású ünnepi beszédet.

Csarba Kálmán II. o. t. „A magyar gyermekek karácsonyfája” című verset szavaltta, majd „A szegény gyermek karácsonya” című bájos karácsonyi jelenet következett. Alakította: Deutscher Vilma és Szabados Margit IV. o. tanulók és 12 égiekkel vetekedő bájos angyalka.

Pojedák Mária IV. o. t. „Karácsonyi imát” szavalt, a négy Illés testvér pedig egy kedves jelenetet ad elő a karácsonyláról. Az árva gyermekek nevében: Barnyak Erzsébet mond meghatótán köszönetet. A „Dicsőség” című kará-

ságosan is megkapták a szencédulákat — ingyen, Istenem ugyan igaz-e? — ezt látszott kérdezni az arcuk. És a hitük erősebb lett a karácsonyi szeretet melegében. Valóban van szeretet még a szegények iránt, valóban van még jó szív az emberekben. Az Isten áldja meg azt a jó urat, aki adta, hajtogatták szegények és egy nagy jószág volt a világ körülötük. Karácsony volt.

Elgondolkoztam... Ime a beváltott ígert a jószágnak és az örömmel milyen bővizű forrását fakasztotta fel. Istenem! mennyi ígert nem kerül beváltásra a Magyar ég alatt. Oh mennyi hűség pocskolódik itt szét.

Köszönjük Róth Flóris főtanácsos urnak szép, példára buzdító ajándékát! És sóhajtok: Adj Uram sok nemes szívű urat e szegény Magyarországnak! P. Gy. **A piactéri ovodások december 15-iki gyermekelőadása.**

Mint minden évben, úgy az idén is felvonultak a piactéri ovodások apró embercsoportjai, hogy egy mesedélután kedves és bájos jeleneteit mutassák be azoknak, akik szívük melegével, lelkük szeretetével nézik az emberpalánták nyilvános szereplését. A Római Katolikus Kör nagyterme az alkalommal ismét zsufo-lásig megtelt előkelő közönséggel, hogy gyönyörködjenek azoknak a játékaiban, akik most kezdenek csak belépni az élet színpadjára.

A műsor első száma egy kis ovodás üdvözlő szavalata volt, aki bájos közvetlenséggel kérte a közönséget, hogy bocsássa meg, ha játék közben lámpalázt kapnak, mert ez még a nagyokkal is megtörténik, hátmég velük, akik csak most kezdenek először „komoly” darabokban szerepelni.

A következő szám Pistike karácsonyi álma című mesejáték volt. Pistikének a Jézuska ugyan sok ajándékot hozott, amelyek közül a legjobban az ólomkatonák tetszeltek neki. Karácsony éjjelén álmodik. Az elszakított magyar területek egy kucsmás vándora jön le hozzá, panaszolva szeretett magyar hazánk szét-daraboltságát. Erre meglevenednek az ólomkatonák, akik hazafias lelkesedéssel fogadják neki, hogy majd ők visszafoglalják a régi, szép Magyarországot. Pistike boldogan ébred fel, mert régi vágya, az elszakított magyar részek visszacsatolása teljesül. Az egész darabot a magyar irredentizmus izzó hazafias lelkesedése jellemzi. A legteljesebb elismerés illi ezért az ovoda vezetőségét, mert már most beleplántálja azt a magyar fajsze-

retet a kicsinyekbe, amelyből egykor a magyar hazafiság és honszeretet gyönyörű virága fog kifejlődni. A kicsiny szereplők kedvesen oldották meg játékaikat.

Majd öt angyal lépett a színpadra. A kis Jézust dicsőítő énekeket zengtek plasztikus, bájos mozdulatok kíséretében. Azután egy kis fiú és egy leány jelent meg a színpadon. Kedvesen csicssergették el, hogy levelet irtak Jézuskának, amelyben megírták, hogy mit hozzon nekik karácsonyra.

Pierette és Pieró táncos jelenete következett ezután. Három pár, végtelenül kedves jelmezes apróság jött be a színpadra s táncoltak kedves bájosággal. A piaci találkozás egyike volt a leg-sikerültebb számoknak. Két asszony, kossarokkal kezükben találkozik a piactéren. Tereferélnek. Csipőre tett kézzel mondják el családi dolgaikat egymásnak. Csodálatos hűséggel utánozták a nagyok tereferéjét.

A gyermekelőadás legszebb pontja „Jézuska üdvözlése” színjáték volt. Az angyalok fényes serege között jászolyban feküdt a kised Jézus. Egymás hátán vonulnak le a tüntérek, a lepkék, a szita-kötők s virággal kedveskedve mindenik a maga társadalmából üdvözlö a kis Jézust. Legutoljára az árvalányhajas magyar fiú és magyar kisleány jönnek be. A legdrágább kincsüket, a magyar szívüket ajánlják fel a kised Jézusnak. Azt a fájdalmas magyar szívet, amely annyit sajog Hazánk mai elesett állapotán. Végül nyolc leányka vonul be, akik tánc-csal és énekkel üdvözlö a jászolyban levő Jézust. A szereplők kedves játéka élénk tetszést váltottak ki.

Végül egy kis ovodás köszönte meg kicsiny versében a közönség megjelenését.

Általános volt a vélemény, hogy a piactéri ovodások az idei gyermekelőadással a legteljesebb sikert aratták. A gyermekkert kertészei Omyák Flórisné és Pártényi Béláné érdeme az, hogy ez idén is gyönyörködhetünk egy gyermek-délután kedves és bájos műsorában. Az igazi gyermeknevelés klasszikus példája volt ez a gyermekelőadás, amely a zsenye gyermeki lélek kiművelésének magas nívóju gyermekképzését mutatta be. A piactéri ovoda a legjobb gyermekkertészek kezében van, akik nemcsak kötelesség-tudással, de szívük, lelkük érzésével a lélekre, a minden szép és nemes fogal-makra és gondolatokra tanítják a szülő és társadalom legnagyobb kincsét a gyermeket. K-r L-s.

A Salgótarjáni R. K. Szent Erzsébet nőegylet ez uton is tudomására hozza a tagjainak és azok vendégeinek, hogy a legközelebbi tea estély nem f. évi jan. hó 11-én hanem január hó 18-án szombaton lesz a R. K. olvasóköri ter-mében.

Szeretet adomány. Hlinka Géza az acélgári iskola volt növendéke, Amerikában élő honfitársunk 35 dollár 199 P. küldött Fabini Henrik gyárigazgató ur utján az acélgári Nőegylet részére, az acélgári árvák és özvegyek karácsonyi felségélyezésére. Évről-évre hirt adunk Hlinka Géza adományairól s a szívünket melegség önti el ekkora ragaszkodás, szeretet és áldozatkészség láttára. Az ő nemes példája buzdításul szolgál nekünk, hogy egy szent cél érdekében kitartással munkálkodjunk. Midőn a segélyezettek há-lás köszönetét tolmácsoljuk, kérjük őrízze meg továbbra is szívének melegét és magyarságát.

Vívó Club közgyűlése. A hely-beli vívó egyesület január hó 12-én dé-lelőtt 11 órakor a városháza tanácster-mében közgyűlést tart. A közgyűlés legfon-tosabb pontja az alapszabályok felolva-sása. A vezetőség az egyesület tagjait ez-uton is felkéri, teljes számban jelenjenek meg. Az egyesület működése érdekében rendkívül fontos, hogy az alapszabályok letárgyalása és elfogadása megtörténjen. Kellő érdeklődés hiányában újabb köz-gyűlés összehívása válnék szükségessé.

A fő-utca kövezésével kapcsol-atban az a hír terjedt el, hogy a kereske-delemügyi miniszter a kövezési munkákat kiadta, de Salgótarján nem szerepel ezekben. Illetékes helyről nyert informá-ciók alapján megnyugtatóan közöljük, hogy igenis ezidén tavasszal az ütépi-tési munkálatokat az állam Salgótarjában megkezdi. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis új pályázatot írt ki Salgótarjánra,

mert csak egy pályázó volt s annak aján-latát tul magasnak tartotta.

Hősi halottak emléktábláját leplezte le vasárnap (dec. 29-én) a hely-beil ev. egyház. D. e. 9 órakor kezdő-dött az ünnepség, mely a templomban folyt le. Az egyházi személyeken kívül megjelent a katonaság vitéz Bodor Sán-dor őrnagy, állomásparancsnok veze-tésével, a hadirokkantak küldöttsége Sente László diszelnök, kormánytanácsos és Lapsánszky János elnök vezetésével, vitéz Jónásch Ödön mérnök a járás vi-tézei nevében és nagyszámu közönség. Zelenka Ottó az egyháztanács eln. min de nekelőtvtávozta az okokat és célt, mely az emlékmű megteremtését szükségessé tette. Majd dr. Csengődy Lajos ev. lelkész nagyhatásu beszédben emlékezett meg a helybeli evangélikus magyarság hősi ha-lált halt tagjairól, akiknek emlékét a hála és szeretet az utódokra is megbecsültte. A világháboru borzalmaikt megkapó szavakkal festette s mélységes szeretettel szólt az itt maradt özvegyekről, árvák-ról és élő hősokról. A szép beszéd végén lehullott a fehér lepel s fekete márványtáblán aranybetűk csillogása verte vissza a következő drága neveket: Adamek Károly, Holik János, Jesse Ká-roly, Jónásch István, Krompaszky Ede, Laus Andor, Lenk Gyula, Lipták Béla, Posevitz Alfréd, Rusznák Gusztáv, Srba Gyula, Sturman Lajos, Suhár Rezső, Szirótyák János, Szlamen Gyula, Turóczy János, Varga Pál, Weinciller Samu. Újabb bejelentés alapján Herisch János és Bulyovszky János. A lelkész beszéde után vitéz Bodor Sán-dor őrnagy a tisztikar éllén áldozott a hősi halottak emlékének, majd Sente László a hadirokkantak nevében meghat ó szavak kíséretében helyezte el a Szövet-ség babér koszoruját. Végül vitéz Jónásch Ödön, akinek öccse is a hősi halottak

Ez a
gumitalpú posztócipő, a tökéletes meleget tartó és vízmentes téli cipő mindazok részére, akiket hivatásuk metsző hidegben, hóban, sárban is a szabadban tart.

ADORCO a legnemesebb anyagokból készült, a cipő finom, meleg gyapjuszöveve és bélése a láb melegét fel-tétlenül biztosítja, háromszoros gumiszigetelése a nedvességet tökéletesen kizárja.

ADORCO cipőben szárazon, egyenletes melegben pihen a láb

Minden más téli cipőnél jobb
Minden más téli cipőnél olcsóbb

között van — helyezett el hatalmas kos-zorut. A templom közönsége állva hall-gatta végig az ünneplést és sokan zo-kogva siratták a férjet, apát, testvért, gyermeket, akiknek megdicsőült szelleme kösse össze magyart a magyarral egy-szebb jövő kivívásának érdekében.

Nyiltér.*

Városunkban sorozatosan oly hírek kerültek forgalomba, mintha a nyomdai tüzesetem folytán elszenvedett kárt a „Gazdák Biztosító Szövetkezete” nem térítette volna meg. Ez minden alapot nélkülöz, ellenkezőleg a „Gazdák Biztosító Szövetkezete,” az elszenvedett kárt a legnagyobb megelégedésemre állapította meg és a kár összegét teljes egészében három napon belül megtérítette.

Végh Kálmán.
nyomdatulajdonos.

*E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

1950/1929. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezen-nel közhírré teszem, hogy a salgótarjáni járásbírósnak 1926. évi 344/8 számú végzése következtében dr. Laufer Samu ügyvéd által képviselt Petrőczy András karancskeszii lakos javára 60 p buza s jár. erejéig 1928. évi január hó 11-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1760 Pengőre becsült követ-kező ingóságok u. m.: tehének, sertések, lovak nyilvános árverésben eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1928-ik évi Pk. 422/5 számú végzése folytán eddig összesen 130 pen-gőben bíróilag már megállapított költsé-gek erejéig, Karancskesziben, a vhtást szenvedő telkén, lakásán leendő meglar-tására 1930. évi január hó 9-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. és 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő in-góságokat mások is le és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében csek javára is eirendeltetik.

Salgótarján, 1929. december 19-én.

Török
kir. bír végrehajtó.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bárna község előljárosága zárt aján-lati versenyárgyalást hirdet a 3 — há-rom — tantérmet és 1 — egy — jani-nitói lakást magában foglaló elemi isk-ola földszintes épületének összes munká-ira. Felhivatnak azon vállalkozók, kik ezen munkára való megbízást elnyerni óhajtják, hogy ajánlatukat megfelelő fel-írásu lepecsételt borítékban lezárva 1930. évi február hó 4-én déli 12 óráig a köz-ség előljároságánál nyujtsák be. Ajánla-tok csak az innen kiadott ajánlati köl-tségvetés és ajánlati úrlap kitöltésével te-hetők, ezek 6 pengő ellenében átvehe-

tők. A tervrajzok a község előljároságá-nál bármikor megtekinthetők.

Az ajánlatukhoz a vállalati összeg 2 — kettő — %-ának megfelelő bánat-péNZ letételéről szóló nyugta csatolandó, a letétbe helyezés a pénztárnál esz-közlendő.

Az ajánlatok 1930. évi február hó 5-én 12 órakor fognak a községi előljá-roságnál bizottságilag felbontatni, a dön-tés az átszámítás után fog megtörténni, azonban tekintettel a felsőbb jóváhagyás szükséges voltára vállalkozók ajánlataik-kal a jóváhagyás leérkezéig kötelezett-ségben maradnak. Az összes munkákhoz szükséges kézi és ígásnapszámok a köz-ség által ingyen bocsájtatnak rendelke-zésre, azonban joga van a községnek pénzzel megváltani. Ezért az ajánlat megfelelő helyén okvetlen beirandó a természetbeni szolgáltatások helyett lize-tendő megváltási összeg.

Amennyiben az ajánlatok végős-zége a rendelkezésre álló pénznél ma-gasabb volna, úgy a lakás építése elmarad.

A község fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok kö-zül, tekintet nélkül az árakra, szabadon választhasson, vagy pedig, hogy egyet sem fogadjon el.

Bárna, 1930. január 3-án.

Virág jegyző. Susán György bíró.

A Nemzeti Bank osztaléka. A Magyar Nemzeti Banknál az üzleti év eredménye 1929-ben úgy alakult, hogy a bank előreláthatólag 13 százalékos osz-talékot fog fizetni. A többi bank oszta-léka nagyjából a tavalyi nívón fog ma-radni, tehát körülbelül 8 százalék lesz.

Eladó vagy bérbeadó téglából épült új kiscsaládi ház 150 □-öl telek, kut, villany és melléki helyiség. Fő-utca 268 szám. Nagyalomással szemben.

Új évi üdvözlét megváltása címén a református szegény gyermekek részére adományozott dr. Varga Kálmán 10 és Bileter Tivadar 5 pengőt.

Asztalos műhely gépekkel eladó, vagy külön bérbe kiadó teljes felszere-léssel. Esetleg a gépek külön is eladók. Omyák Károlynál.

Frontharcos törvényről. A MOVE Országos Frontharcos Szövetség javaslatot dolgozott ki egy állandó érve-nyű magyar frontharcos törvény megalko-tására. A frontharcos törvény a terve-zet szerint intézményesen biztosítaná a magyar frontharcosok elsőbbségi jogát úgy az állami, mint a magánalkalmazta-tási keretek között, biztosítaná tör.-hozlag tiszteletet, a megbecsülést az anyagi és erkölcsi előnyöket a nemzet és az állam-hatalom intézményes hálijaként. A ma-gyar frontharcos törvényen keresztül lenne megszüntethető az a méltánytalan állapot, hogy a magyar frontharcosok sokszor a legméltányosabb igényeiknek megszerzé-sénél is teljesen ki vannak szolgáltatva a jó, vagy sajnos sok esetben rosszindulatu tényezőző önkényének. A frontharcos tör-vény fixirozná azokat a jogokat, melyek megilletnék mindazokat, akik a multban, vagy a jövőben fegyveres szolgálatot tet-ték, vagy fognak tenni a nemzetnek és így joggá, törvénynevé válna az ami ma a legjobb esetben csak jóindulatu kegyado-mány lehet — a frontharcosok életében.

A frontarcos törvény megvalósításán a MOVE Országos Frontarcos Szövetség alakulóban lévő országgyűlési blokkja dolgozik, amelynek eddig 36 beszervezett tagja van, akik között ott találjuk Rakovszky Iván, Fráter Jenő, Láng Boldizsár, Patacsy Dénes, Konkoly-thege Kálmán, Móser Ernő, báró Vojnich Miklós, Héjji Imre, Bodó János, Tabody Tibor, Perlaky György, Gyömörey István Kontra Aladár, Görgey József, Madarász Elemér, Reishl Richardt. Dr. Orffy Imre országgyűlési képviselőket. Itt említjük meg, hogy a frontarcos ügyeket vitéz József kir. herceg fogja a Felsőházban képviselni.

Egészség.

A csecsemő meghülestől eredő betegségei.

A tuberkulózis elleni küzdelmet a csecsemőnél kell kezdeni, tekintet nélkül arra, terhelt családnak szülöttje-e, vagy sem; a terheltsg kritériuma arra szolgáljon a csecsemővédő és minden jóléti intézmény orvosának, hogy hatványozottan éber figyelemmel kísérje a csecsemő fejlődését és a szigorú praeventív eljárások foganatosítását.

A csecsemő és kiseded, ellenálló képességgel nem bír, az u. n. edzés, vagyis a szervezetben rejlő, önvédelmi tényezők nem fejlettek, nem stabilizáltak, ezeknek fejlesztése és állandósítása, vagyis aktivitása, csak a serdülőkoron túli időben, a rendelkezésünkre álló edzési eljárásokkal válik aktuálissá, amelynek a mérsékelt hidegvizkúrák a mindenfélé, az izmokat és idegeket erősítő sportok, torna-szabadgyakorlatok és egyéb, okos és céltudatos tréningek, melyek minden profizionizmustól és akrobataságtól mentesek.

Ha a csecsemőt és kisedet nem lehet edzeni, a felnőtteknél használatban levő eszközökkel, de azért elkényeztetni sem szabad, ne vonjuk el tőlük a szabad, tiszta levegőt és az imminens fertőtlenítő erővel bíró napfényt, bár itt sem szabad túlozni, óvjuk meg az anyák és környezetük hibáitól.

Az ugynevezett meghülesi betegségek alatt, általánosságban és nagyjában, értjük a légzőszervek megbetegedését, mely légzési rendszerhez tartozik: az orr, a garat, (mandulák) gége, légsző, hörgők és a tüdők állománya.

Már most meg kell jegyezni, hogy csakis a jobb megélhetés végett, nevezem a légzőszervek megbetegedéseinek kritériumát „meghülésnek”, lényegében azonban, határozott fertőzéséről van szó, melyet az anya, vagy környezete közvetít az ártatlan, minden ellenállóképeség nélküli és így minden fertőzés és betegségre fogékony csecsemőnek, de nem zárkozhatunk el az elől sem, hogy a hőmérséklet hirtelen változásai, melyeknek a csecsemő ki van téve, képesek a szervezetét károsan befolyásolni, annak egyensúlyát megbolygatva, kóros állapotot előidézni.

Ezekről később, nézzük most az ugynevezett, fertőzés által előidézett betegségek sorozatát:

Első helyen áll, a nátha, az orrnyákhártyának gyulladása, mely határozottan fertőzés okozta betegség első tünete a gyakori tüsszenés, a nyákhártya duzzadt, dagadt, az orrjáratok szűkülnek később pedig teljesen bedugulnak és a csecsemő az orron át lélezkedik, kénytelen a szájon át respirálni és ha szopik és az orron át lélekezni nem tud, mi a szopásnál okvetlenül szükséges, minden lélekvételnél abba kell hagyni a szopást, mert ha nem hagyná abba, akkor a szopott tej mennyiség a bázis helyett a gégejébe kerül és fuldoklással járó erős köhögési roham áll elő, mely oly heves lehet, hogy a csecsemő élete is veszélyben forog, a nagy megerőltetés folytán, nemcsak hogy kihányja a már a gyomrába került tej mennyiséget, ha ez gyakran történik, a csecsemő testsulya hanyatlak.

Ezen görcsös köhögés, a hangszalagok görcszerű bezárásával jár, az ezáltal a tüdőkre gyakorolt nyomás, mely hacsak másodpercekig is tart, megakasztja a vérkeringést, miáltal főleg, az agy vér- edényeit, elasztikus coefficiensüket messze túlhaladól megfeszíti, megpattannak és agyvérzést okoznak és ha a csecsemőt meg nem öli, egész életére ki-

ható szellemi és testi károkat hagyhat maga után.

Fölfelé kuszva, agybántalmakat, lefelé terjedve gége-légsző-hörg és súlyos tüdőgyulladásokat okozhat.

Ha sikerül is főleg a légzőszervek betegségeit kigyógyítani, az ezen betegségekre való hajlamot kiküszöbölni nem tudjuk, ismétlődés esetén, a légzőszerv annyira szenved, hogy a tuberkulózis bacillusának legalkalmasabb teret nyújt, pusztító hatásának kifejezésére.

Most áttérek, a csecsemő meghülesi eshetőségeinek tárgyalására —

Ilyen lehülesi eshetőség állhat be, ha éjjel a csecsemőt „szárazba kell tenni, vagyis a bepiszkított pelenkát szárazzal fel kell váltani.

Éjjel, mikor a szoba hőmérséklete jóval alacsonyabb, mint a vánkóban bugyolált, csecsemő hőmérséklete, ha kibontjuk a vánkóból, a két hőmérséklet, közötti különbséte károsan hat a csecsemő szervezetére, a hirtelen lehülés első tünete, a csuklás, de lehetnek ezen hibának komolyabb következményei is.

Ha az anya téli időben valahonnan hazajön, a fagyos levegő átjárja ruházatát, akár mennyire sirjon a baba ne közzelítse meg, hanem vesse le előbb felső ruháját, mossa le meleg vízzel a kezét és csakis amikor teljesen átmelegedett, nézzen a baba után.

Éppen így el kell járni, a gondos anyának nyáron, mikor az ucca pora ellepi ruháját és fődetlen testrészeit, mert az utca pora hemzseg a sok fertőző anyagoktól.

A legnagyobb, a csecsemőre végzetessé váló hibák történnek akkor, mikor anya, apa, vagy a látogatóba érkező fel és lemenő rokonság, minden fentjelzett óvintézkedést mellőzve, a bölcsőben fekvő csecsemő fölé hajolva csókjaikkal fejezik ki rokon szeretetüket.

A csecsemőt, vagy általában a gyermekét, száján való csókolása, higiéné szempontjából merénylet számban menő hiba, azért, mert a felnőtt szája a legrendesebb körülmények között sem mentes a mindenféle kórokozó, fertőző csiraktól, a felnőtt oly szájbetegségben szenvedhet, melyet külsőleg észrevenni nem lehet, lehet tüdőbeteg, vérbeteg, náthás, köhögős és directe beleoltja betegségének kórokozóját, a véletlen, ellenállóképeséggel nem bíró csecsemő szervezetébe.

Ha már most összegezem tapasztalataimat, a csecsemőkorban észlelt u. n. meghülestől származó betegségekre vonatkozólag és alapul veszem az egyszerű náthát, mely a felnőtnél kisebb foku indispozíciót okoz és rendszerint néhány nap alatt teljesen gyógyul és párhuzamot huzok, a csecsemő náthájából eredő súlyos következményekkel járó, sőt halálosan végződő complicatiók között, akkor mindenki előtt nyilvánvaló lesz, mennyire kell óvni a csecsemőt a meghülestől, hatványozottan kell pedig megóvni, a környezet fertőzése ellen.

A nátha következtében beállhat agyhártya gyulladás, az összes szövődményeivel. Az Eustach-féle kürtő útján való fertőzés által beállhat a genny közep-fültőgyulladás, fülfolyás, sükettség.

Ha a fertőzés befelekuszik, a gége, légsző, hörgők és a tüdők veszedelmes gyulladása pusztítják el a csecsemőt, ha ezekből esetleg kigyógyulna, a légzőszerv mindig marad a „locus minoris resistentiae” a tuberkulózis bacillusának inváziójára, befészkelődésére és pusztításaira.

Dr. Soltész József
bányafőorvos.

Salgótarján megyei város
polgármesterétől.

14/1930.

Hirdetmény

az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása tárgyában.

Felhívom a város lakosságát, hogy f. évi január hó 15-ig a városházán (I. emelet 19. ajtó) készenlében levő számlalápolapon vallomást szolgáltathatnak az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazításával kapcsolatban mindazok, akiknél a választójogosultság tekintetében változás állott be, illetőleg a választójogosultságukat újabban szerezték meg.

Salgótarján, 1930. január 2.

Dr. Förster Kálmán s. k.
polgármester.

Fehérnemű és harisnya
stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPEL.

SINGER FIÓKÜZLET MINDENUT

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

SALGÓTARJÁN

a róm. kath. templom mellett.

Részletre kaphat

TRT. telefongyári és

Philips **Rádió**

vevőkészüléket,
anód pótlót és
hangosan beszélőt

Hat, tizenkettő és tizenhét hónapra.

Szántó Sándor

rádió é: műszaki kereskedése
Fő-utca. Salgótarján Telefon 72.

Hirdessünk:

A MUNKA

politikai hetilapban

— Mindenkinék tudni kell! —

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy 17 éve fennálló

KELMEFESTŐ

ÉS

VEGYTISZTÍTÓ

üzletemben a legszebb tükörfényes gallérok lettek mindig kiszolgálva. ezeketán is az a törekvésem, hogy a n. é. közönség meglegedését kiérdemeljem úgy szépségben, mint olcsóságban és gyors készítésben, 1 drb. gallér tisztítása 11 fill., 1 pár kézelő tisztítása 22 fill.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, kiváló tisztelettel

SALGÓTARJÁN
Főtéri állomással szemben.

ZSEBE ANTAL

kelmefestő, vegytisztító
és fehérnemű mosó intézet.

Salgótarjánvidéki Takarékszövetkezet
mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.

Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.

Betörés, tűz, jégkár stb. biztosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi fajborainak lerakata.

Olcsó árak!

Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince : Szilárdy-udvar. Iroda: Főtér 1.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

4. Sz. 5. V.

Ábris rózsája
12 fejezetben.

Hétfőn

A Ghetto árvája
Cseréljünk férjet

7. kedd

Ha a fecskék
vissza térnek...

10 felvonásbani
Vissza a legényélethez
8 felvonásban.

8 szerda

Ne játsza a nővel
A szerencsemalac

9. csütörtök
A pokollégió fiai
Autópárba

Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 3 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér